

Ježíš s bičem v ruce

Hošťálková 6. 12. 2020

Písně: 178, 438, 504, 23, 253

Čtení z Písma: ev. Matouše 21, 1 - 13; Izaiáš 62, 10 - 12a

Text kázání: ev. Matouše 21, 13

Milí bratři a sestry,

docela dobře si umíme představit, co bychom asi dělali, kdyby někdo z ničeho nic vtrhl na naše bohoslužby, začal tu převracet a rozbíjet věci, které tu mají své místo, nadával nám, práskal nad námi bičem a vyháněl nás ven. Nejspíš bychom si to nenechali líbit a postavili se takovému člověku na odpor. Jenže právě takový skandál způsobil Pán Ježíš v jeruzalémském chrámě po svém triumfálním vjezdu do města. Takový byl jeho příchod do chrámu a mezi ty, kteří se v něm pravidelně shromažďovali k bohoslužbě. Většinou jsme si navykli myslet na jeho adventní přicházení jako na krásnou vánoční idylu plnou podmanivého kouzla úsměvů, blažené pohody a dojmavé nálady.

A přece, když církev vybrala tuto příhodu do adventního času, chtěla tím patrně také naznačit, že si je vědoma právě tohoto nebezpečí poklidné zabydlenosti v tomto světě a romantického pojetí Vánoc jako malebné idylky. Tímto vyprávěním evangelia si církev chtěla připomenout, že příchod Ježíše Krista je v našem životě naopak něčím převratným, něčím, co námi musí nějak otřást, abychom se nad sebou zamysleli a vzpamatovali se. Jeho příchod, to prostě není jen to světlem prozářené vánoční nebe s andělským zpíváním o radosti, pokoji a dobré vůli na zemi, pohádkový Betlém s chlévem, jeslemi a bezbranném dítěti v nich. Příchod Ježíše Krista je také bouří, která otřásá našimi lidskými pořádky, zvyklostmi, i celým způsobem našeho života. Není to jen Ježíš v dojemném objetí mateřské náruče, ale také Ježíš s bičem v ruce a hněvivou tváří, Ježíš, který převrací naše lidské, scestné, hříšné, a nespravedlivé pořádky, do kterých náš život zabředl.

Když tomuto slovu pozorně nasloucháme, musí nám být divné, jak spolu mohou souviset a ladit ty dva obrazy z našeho textu: Ježíš vjíždí do Jeruzaléma a pisatel k tomu poví: „**To se stalo proto, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka: 'Povězte dceři síónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý'...**“ a na to, hned slyšíme: „**Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, z převracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů a řekl jim: Je psáno: 'Můj dům bude zván domem modlitby, ale vy z něho děláte doupe lupičů.'**“

Z této souvislosti je jasné, že Ježíšova tichost v žádném případě neznamená nějaké blahovolné dobráctví, které kryje kdejaký nešvar a lidskou svévoli. Jeho tichost není projevem slabosti, která si to nechce s nikým rozházet; není mlčením, které se nechce za nic postavit a pro nic vydat. Je-li Ježíš „*Král tichý*“, pak to znamená, že nepřišel nějak demobilizovat svět, ale naopak, přišel jej mobilizovat ve jménu spravedlnosti, lásky, bratrství všech lidí. Není dobyvatelem světa, ale lidských srdcí. Jeho tichost v zájmu tichosti, smíření a pokoje odhaluje každý zdroj nepokoje a neklidu mezi námi a ujímá se díla očisty.

Občas nás napadne, jak by měl tento svět Pán Bůh zkáznit, jak by měl na svět přijít třeba s bičem v ruce, vždyť jak to na něm vypadá?! Právě ve světě většinou vidíme kořen všeho zlého, kritizujeme jej a soudíme, chceme se před ním mít na pozoru. A přece Ježíš, navzdory našemu očekávání, obrací svůj bič a hněv proti chrámu a církvi. Proč to dělá? Těžko to chápeme, může to v nás vzbuzovat pocit křivdy a nespravedlnosti. Bič, který v jakékoli podobě dopadá na tělo církve vidíme jako bič křivdy, bezpráví a nespravedlnosti, bezbožný bič. V Ježíšovi tenkrát také viděli ruhače, rušitele pořádku, který svým jednáním a křikem porušil posvátný chrámový klid a prostor.

A přece, příchod Ježíše Krista chce především obrátit naši pozornost k nám samotným jako jeho církvi. Advent tu není na to, abychom se snažili dohledávat vinu tohoto světa, jeho bezbožnost, zkaženost a odvrácenost od Boha, ale abychom prohlédli a dohlédli až sami k sobě; abychom pod vnější fasádou naší počestnosti, spořádanosti a zbožnosti, odhalovali povážlivé trhliny, onu zbožnou bezbožnost, která má plná ústa Pána Boha, ale srdcem je od něho daleko. Také k tomu nám má Advent posvítit. Pán Ježíš jistě nechtěl, aby jeho čistka v chrámě vyzněla ve smyslu, že ve světě kolem je všechno v pořádku, nic tam neskřípe a nic nevolá do nebe. Vždyť platí: Tam, kde to není v pořádku s církvi, tím spíše to nemůže být v pořádku se životem mimo ni. A „*soud Boží vždy začíná od domu Božího*“.

Je to skutečně hrozné obvinění, které Ježíš vznese nad církvi: „***Můj dům bude zván domem modlitby, ale vy z něho děláte doupě lupičů.***“ Člověk se nad tím až otřese: „*Dům Boží doupětem lupičů?!*“ Ale církve v každé době je povinna nechat se tímto slovem poměřit jako slovem Pána církve, který vidí do našich „*nejhlubších vnitřností*“ a promýšlet je, nejen se utěšovat: „*To se nás přece týkat nemůže*“. Není náhodou, že se Ježíšův hněv obrací proti prodávajícím a kupujícím, proti tomu, v čem hrály vedoucí roli peníze. Na nádvoří chrámu se prodávala obětní zvířata, aby to měli lidé snazší, nemuseli si je vodit sebou, ale koupit si je přímo na místě a pak je hned porážet, obětovat a svými oběťmi Bohu usmiřovat. A když někdo přicházel a měl sebou pohanské peníze, aby neposkvrnil posvátnost chrámu, mohl si je hned vyměnit za peníze židovské, které byly pro chrám čisté.

Ti, co tam prodávali, už ani nevnímali, že jsou na místě Božím, šlo jim jen o to, aby dobře prodali. A ti, co tam kupovali, se chtěli velmi lacině a samozřejmě dostat k odpuštění a smíření s Bohem. Za trochu peněz si je pořídil každý a duše byla klidná. Církevní provoz běžel na plné obrátky a přece už s Bohem mnoho společného neměl. Potřebujeme se ptát: Nehrozí toto nebezpečí, učinit si z domu Božího takové „*doupě lupičů*“ i nám? Nepodlehli jsme mu už? Kdybychom zůstali jen u těch peněz, pak potřebujeme přiznávat, že jejich moc a sláva nám namnoze učarovala více než moc a sláva Boží. Mnohým našim spolubratřím a spolusestrám uzavřela cestu do domu Božího starost o dobré zajištění po všech stránkách. Ale tam, kde se člověk příliš stará o vlastní blaho a kapsu, tam je těžké mluvit o tom, že by lidé měli své věci s Bohem v pořádku.

Opravdu na tom něco je, že se kostel nebo modlitebna mohou snadno zvrhnout v „*doupě lupičů*“. Když se to odvážíme povědět velmi tvrdě a vyhoceně: Snad nikde se tak lehce, snadno a často nelže jako právě v kostele. Nad takovou větou vyřešíme až oči - nejspíš tak, jako tenkrát lidé třeštili své oči na Ježíše, když na ně přišel do chrámu s bičem a rozházel jim tam všechno, co nesloužilo Bohu, ale hamižným a zištným cílům. Myslíte, že bychom před Pánem Bohem obhájili, že tomu tak s námi a mezi námi není? Ale co zůstane jen krásným slovem a „*skutek utek*“, to všechno je vlastně lež a klam.

Jak krásně a dalekosáhle se slibuje třeba už při křtu dítěte. Rodiče slibují, že svým dětem budou vzorem víry a povedou je v bázni Boží, ale co z toho je pak pravda?! Někdy vůbec nic. Když pomyslíme na naše konfirmační slavnosti - kostel plný lidí, dojetí až k slzám, opět krásné a velké sliby. Ale co je z toho všeho často upřímného, opravdového před Pánem Bohem?! A tak bychom mohli pokračovat dál a dál. Mohli bychom se také ptát na to, co se s námi děje při Večeři Páně? Mluvíme o odpuštění a často v nás zloba zůstává, mluvíme o novém životě a odcházíme cestou starou, mluvíme o duchovním bohatství v Kristu a přitom jsme plni přizemních zájmů.

Myslíte, že by se nám stala velká křivda, kdyby se i na nás Ježíš Kristus obořil se slovy: „**Můj dům bude zván domem modlitby, ale vy z něho děláte doupeř lupičů**“? Ale On se také na nás takto obrací! Jak dalece žijeme z jeho Slova? Z toho Slova, které si kážeme, kterým se napomínáme, které před nás staví určité nároky a cíle? Kolik je na našem životě, který stavíme na jeho Slově, pravdy, upřímnosti, opravdovosti, kolik je na něm jen přetvářky, prázdné zvykovosti, nepravdy? Kolik poctivého a chvályhodného při nás zůstane, když Ježíš přichází, aby nahlédl do našeho nitra a odhalil co je před ním zlé a ničemné?

Advent znamená „příchod“, Ježíšův příchod do našeho života osobního i společného. Ježíš přichází, aby „**Boží dům**“ navrátil jeho pravému poslání, aby byl „**domem modlitby**“, domem, kde by lidé na modlitbách vylévali svá srdce před Spasitelem, byli od svých hříchů očišťováni, a také zde v upřímných modlitbách nacházeli sílu k novému životu. To je na našem textu to krásné a potěšitelné, že Ježíšův bič vyhátní ven vše, co bylo jen zdáním a klamem. A On sám je také mocen proměnit i „**doupeř lupičů**“ opět v „**dům Boží**“, v dům, kam lidé přicházejí s kajícím srdcem a se skutečnou touhou po Bohu. Něco z tohoto Kristova příchodu potřebujeme zažít i my. Nechme se v tomto adventním čase oslovit i tímto starým a přece živým příběhem. Je to slovo, které nás všechny volá k upřímnému pokání. Vždyť náš Pán praví: „**Můj dům bude zván domem modlitby**“.

Amen.